

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Nr. 31987/25.08.2026

Doamnei Președinte, Ana Rădulescu

Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu dizabilități

RECOMANDARE

Nr. 196/25.06.2026

privind respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în materia suspendării prestațiilor sociale

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 10027/2026, **petentul** cu domiciliul și reședința în București, sector 1, **sesizează Avocatului Poporului suspendarea indemnizației pentru persoana cu handicap grav și a indemnizației de însoțitor, începând cu data de 01.01.2026, în lipsa unui act administrativ care să îi fi fost comunicat, apreciind că măsura este nelegală și netemeinică.**

Din petiție și actele depuse în dovedire de petent, reies următoarele: **domnul** este persoană cu dizabilități, încadrată în grad de handicap grav, cu drept la asistent personal, și a optat pentru indemnizație de însoțitor. Acesta are domiciliul și reședința în București, în același sector (Sector 1). Viza de reședință a fost prelungită înainte de expirare. Petentul nu a comunicat DGASPC Sector 1 prelungirea vizei de reședință, apreciind că nu a intervenit o modificare de natură să afecteze drepturile sale, întrucât domiciliul și reședința au rămas neschimbate, iar certificatul de încadrare în grad de handicap are valabilitate permanentă.

În considerarea celor mai sus expuse, **am solicitat conducerii DGASPC Sector 1 clarificarea temeiului legal al suspendării și a procedurii urmate**, iar instituția ne-a răspuns prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 19706/21.05.2026.

Referitor la temeiul legal al suspendării, DGASPC Sector 1 a indicat prevederile **art. 59 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 448/2006**, coroborate cu obligația prevăzută la **art. 59 alin. (1) lit. d) din același act normativ**. Potrivit art. 59 alin. (1) lit. h), persoanele cu handicap au obligația „să aducă la cunoștință [...] orice modificare cu privire la gradul de handicap, domiciliu sau reședință, starea materială ori alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege”. Totodată, potrivit art. 59 alin. (1) lit. d), acestea au obligația „să depună diligențele necesare pentru a beneficia de drepturile prevăzute de lege”.

În ceea ce privește actul administrativ de suspendare și comunicarea acestuia către petent, DGASPC Sector 1 precizează că **nu a fost emisă o dispoziție de suspendare a drepturilor**, apreciind că suspendarea a operat de drept, ca urmare a expirării vizei de reședință „fără ca beneficiarul să comunice instituției, în termenul legal de 48 de ore, modificarea intervenită cu privire la reședință”.

Potrivit informațiilor comunicate de instituție, la data de 16.02.2026, cu ocazia prezentării beneficiarului la sediul DGASPC Sector 1¹, acesta a fost informat verbal cu privire la suspendarea drepturilor aferente lunii ianuarie 2026², ca urmare a expirării vizei de reședință, precum și cu privire la necesitatea depunerii dovezii care atestă noua viză de reședință, la aceeași dată beneficiarul depunând dovada. DGASPC Sector 1 a precizat că **drepturile financiare aferente perioadei de suspendare au fost achitate retroactiv**.

Totodată, ni s-a adus la cunoștință că, la data de 06.04.2026, Serviciul Prestații Persoane cu Handicap din cadrul DGASPC Sector 1 a făcut obiectul unui **control al Agenției pentru Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București (APISMB)** privind acordarea drepturilor financiare reglementate de Legea nr. 448/2006 în cazul petentului. Constatările controlului au fost consemnate în **Procesul-verbal nr. 6/06.04.2026**, fără dispunerea unor măsuri în sarcina instituției.

Analizând răspunsul DGASPC Sector 1 raportat la legislația incidentă, constatăm următoarele:

Referitor la viza de reședință a domnului _____ **nu a intervenit nicio schimbare a reședinței sale în sens material și juridic**, aceasta rămânând în Sectorul 1, la aceeași adresă, intervenind doar **prelungirea valabilității vizei de reședință**.

¹ Spre a se interesa de ce nu i-au fost plătite prestațiile sociale.

² A căror plată urma să fie efectuată în luna februarie 2026.

Or, această împrejurare nu era de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 448/2006, întrucât nu afecta competența teritorială a autorității, existența dreptului ori cuantumul prestațiilor.

Legea nr. 448/2006 constituie legea specială în materia drepturilor persoanelor cu dizabilități, iar, potrivit art. 2 alin. (5) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, beneficiile de asistență socială se reglementează prin legi speciale.

Potrivit art. 58 alin. (11) din Legea nr. 448/2006, Procedura de acordare a plăților și situațiile de suspendare, modificare și încetare a dreptului se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, aceasta fiind reglementată prin *Hotărârea Guvernului nr. 1019/2018 privind aprobarea (...) Procedurii de acordare a plăților, precum și situațiile de suspendare, modificare, încetare a dreptului la prestațiile sociale pentru persoanele cu handicap (...)*.

Nici Legea nr. 448/2006 și nici H.G. nr. 1019/2018 nu prevăd în mod expres suspendarea dreptului și a plății prestațiilor sociale ca sancțiune pentru neîndeplinirea obligației prevăzute de art. 59 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 448/2006.

De asemenea, prestațiile sociale sunt acordate în considerarea încadrării persoanei în grad de handicap, dovedită prin certificatul de încadrare în grad de handicap, nu în considerarea valabilității administrative a actului de identitate.

De aceea între cazurile de suspendare a plății prestațiilor sociale, expres și limitativ prevăzute de art. 5 din procedura aprobată prin H.G. nr. 1019/2018, se regăsește expirarea certificatului de încadrare în grad de handicap, dar nu și expirarea C.I.³

Analizând procedurile aplicabile la nivelul DGASPC-urilor, am constatat că, deși nici Legea nr. 448/2006, nici H.G. nr. 1.019/2018 și nici un alt act normativ incident în materia drepturilor persoanelor cu dizabilități nu prevăd în mod expres că expirarea cărții de identitate constituie un temei pentru suspendarea plății prestațiilor sociale, unele

³ Potrivit art. 5 alin. (1) din H.G. nr. 1019/2018, „suspendarea dreptului la prestațiile sociale se realizează în baza unei decizii/dispoziții a directorului executiv al direcției generale, emisă în situațiile expres prevăzute de actul normativ”. Iar potrivit art. 5 alin. (3): „Plata prestației sociale se suspendă prin decizia directorului executiv al agenției teritoriale începând cu luna următoare celei în care se produce una dintre următoarele situații: a) a fost transmisă decizia/dispoziția de suspendare emisă de directorul executiv al direcției generale; b) se constată că certificatul de încadrare în grad de handicap este expirat și persoana nu se regăsește cu un nou certificat în situația centralizatoare prevăzută la art. 3 alin. (2); c) se constată de către agențiile teritoriale, pe baza documentelor transmise de direcțiile generale, că s-a stabilit un cuantum eronat al prestației sociale; d) plata se efectuează la domiciliul persoanei și timp de 3 luni consecutive se înregistrează mandate postale returnate; e) se constată de către inspectorii sociali, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2011 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 198/2012, cu modificările ulterioare, în urma misiunilor de control, sau ca urmare a verificărilor la sesizarea unor terți, că nu sunt respectate condițiile de încadrare în grad și tip de handicap.”

DGASPC-uri includ această situație în propriile proceduri administrative, informațiile fiind publice pe site-urile oficiale ale instituțiilor⁴.

Din analiza informațiilor publicate de aceste DGASPC-uri rezultă că, în practică, sistemele informatice generează suspendări automate ale drepturilor la prestații sociale (buget personal complementar, indemnizație lunară) la data expirării actului de identitate a beneficiarului, înregistrat în baza de date. Mai mult, beneficiarilor li se impune arbitrar termenul de 48 de ore pentru prezentarea noului document. În acest context, obligația de comunicare în termen de 48 de ore, prevăzută de art. 59 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 448/2006, pare să fie aplicată oricărei modificări privind actul de identitate sau viza de reședință, fără a se verifica dacă aceasta este de natură să modifice acordarea drepturilor, astfel cum prevede în mod expres textul legal

Or, o procedură administrativă nu poate institui, în lipsa unui temei legal, un caz suplimentar de suspendare a dreptului la prestații sociale, iar un mecanism administrativ de actualizare a datelor nu poate înlocui verificarea condiției prevăzute de lege, respectiv dacă modificarea intervenită este de natură să afecteze acordarea drepturilor.

În plus, cadrul normativ privind simplificarea administrativă consacră utilizarea schimbului inter-instituțional de date pentru obținerea informațiilor deținute de alte autorități publice, ceea ce permite evitarea transferării acestei sarcini asupra persoanei beneficiare.. În acest context, apreciem că verificarea situației actualizate a domiciliului/reședinței persoanei cu dizabilități trebuie realizată, pe cât posibil, prin astfel de mecanisme instituționale, iar nu prin suspendarea prestației sociale și transferarea responsabilității asupra persoanei cu handicap.

Referitor la emiterea unei decizii/dispoziții de suspendare a prestațiilor sociale, DGASPC Sector 1 admite că nu a fost emisă nicio dispoziție de suspendare a dreptului la prestații sociale, argumentând că suspendarea a operat de drept, iar plățile au fost reluate la scurt timp, cu achitarea retroactivă a sumelor restante. Împrejurarea că drepturile aferente lunii ianuarie 2026 au fost achitate retroactiv, iar situația materială a persoanei cu

⁴ A se vedea, spre exemplu, informațiile publicate de DGASPC Sector 4, potrivit cărora, „la expirarea valabilității C.I. se suspendă automat drepturile persoanei cu handicap”, drepturile urmând a fi reluate în luna următoare depunerii noii cărți de identitate, cu restanțele aferente. „Orice modificare intervenită în situația medicală, familială, socială sau de altă natură a persoanei cu handicap trebuie anunțată instituției noastre, conform legislației în vigoare, pentru a evita eventuale penalizări, în maxim 48 de ore de la luarea la cunoștință.” <https://www.dgaspc4.ro/serviciul-prestatii-sociale-pentru-persoane-cu-handicap/> De asemenea, a se vedea informațiile publicate în data de 23.07.2023, cu titlul „ANUNȚ IMPORTANT” de DGASPC Iași, potrivit cărora, la expirarea actului de identitate înregistrat în sistemul informatic al instituției, „programul, în mod automat suspendă dreptul la prestațiile sociale”, suspendarea fiind raportată de instituție la obligația prevăzută de art. 59 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 448/2006: <https://dasiasi.ro/serviciu/serviciul-persoane-adulte-cu-handicap-prestatii/>

handicap a fost rapid restabilită, nu înlătură necesitatea analizării legalității măsurii de suspendare și a conduitei administrative a DGASPC Sector 1 și, respectiv, a APISMB.

Potrivit art. 57 alin. (1) din Legea nr. 448/2006, dreptul la prestațiile sociale se stabilește prin decizie a directorului executiv al direcției generale de asistență socială și protecția copilului, în baza documentului care atestă încadrarea în grad de handicap din evidența direcției generale. Totodată, potrivit alin. (2), plata prestației sociale se face în baza deciziei de plată emise de directorul executiv al agenției teritoriale pentru plăți și inspecție socială.

Prin urmare, cadrul legal distinge între stabilirea dreptului la prestațiile sociale și plata acestora, iar suspendarea dreptului, respectiv a plății, este supusă condițiilor și procedurii prevăzute de cadrul normativ aplicabil.

Pentru toate argumentele aduse mai sus, apreciem că **măsura suspendării prestațiilor sociale a fost dispusă, în cazul domnului** **cu încălcarea prevederilor legale privind emiterea și comunicarea către beneficiar a actului administrativ de suspendare.**

Acest caz nu este singular în cazuistica instituției Avocatul Poporului. Mai mulți petenți -persoane adulte cu dizabilități - s-au plâns Avocatului Poporului în legătură cu **neplata drepturilor la prestații sociale** acordate în temeiul **Legii nr. 448/2006**, în prezent fiind în curs de soluționare **3 dosare cu această problematică.**

În dosarul nr. 28240/2026, instrumentat la nivelul **Biroului Teritorial Timișoara** al instituției Avocatul Poporului, petentul, persoană încadrată în grad de handicap, ne-a sesizat în legătură cu **sistarea plății indemnizațiilor de handicap pentru lunile mai, iunie și iulie 2026**, perioadă în care **cartea de identitate era expirată**, reînnoirea acesteia nefiind posibilă întrucât **se afla internat în spital**. Avocatul Poporului a dispus o **anchetă la DGASPC Timiș** pentru lămurirea împrejurărilor în care persoana cu dizabilități a fost lipsită de prestațiile sociale.

În dosarul nr. 1182/2026, instrumentat la nivelul **Biroului Teritorial Pitești**, petenta, persoană încadrată în grad de handicap, domiciliată în județul Argeș, a sesizat **suspendarea prestațiilor sociale**, dispusă de DGASPC Argeș, în temeiul art. 59 din Legea nr. 448/2006, ca urmare a **expirării actului de identitate/vizei de reședință/cărții provizorii de identitate**. Din actele depuse rezultă că **actul de identitate fusese preschimbat cu patru zile înainte de expirare**, astfel încât, **la data emiterii dispoziției de suspendare, atât certificatul de încadrare în grad de handicap, cât și noul act de identitate erau valabile.**

În soluționarea acestui dosar, **ne-am adresat Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu dizabilități (ANPDPD).** În ceea ce privește punctul de vedere comunicat de

autoritate, apreciem că acesta nu lămurește aspectul esențial supus analizei, respectiv temeiul legal care determină suspendarea dreptului sau a plății prestațiilor sociale.

În două dintre cele trei cazuri aflate în atenția instituției, actele de identitate fuseseră reînnoite anterior expirării, astfel încât nu exista, la momentul suspendării prestațiilor, un act de identitate expirat. În aceste condiții, afirmația ANPDPD potrivit căreia plata prestațiilor este condiționată de existența unui act de identitate valabil nu răspunde problemei supuse analizei. Apreciam că răspunsul ANPDPD nu înlătură neclaritatea care a generat practica administrativă neunitară identificată în cauzele analizate de instituția Avocatul Poporului, fiind necesară o clarificare metodologică a acestor aspecte.

CONCLUZII

Analizând datele furnizate de petenți, coroborate cu informațiile transmise de autorități prin răspunsurile furnizate, constatăm o practică administrativă privind suspendarea dreptului la prestațiile sociale cuvenite persoanelor cu dizabilități și a plății acestor drepturi, în contextul expirării sau reînnoirii actelor de identitate care atestă domiciliul ori reședința.

Obligația de raportare în 48 de ore de la luarea la cunoștință a unei modificări, instituită de art. 59 alin. (1) lit. h) din Legea 448/2006 are un obiect limitat la modificările de natură să afecteze acordarea drepturilor, nu la orice actualizare administrativă a datelor.

Expirarea C.I. (actului de identitate) nu afectează dreptul la prestații sociale al persoanei cu dizabilități și nu constituie temei legal pentru suspendarea prestațiilor sociale. Doar expirarea Certificatului de încadrare în grad de handicap poate constitui temei.

Nici reînnoirea C.I. ori prelungirea vizei de reședință nu constituie temei legal pentru suspendarea prestațiilor sociale. Cazurile de suspendare sunt expres și limitativ prevăzute de lege și, deci, de strictă interpretare.

Suspendarea dreptului și a plății prestațiilor presupune parcurgerea procedurii legale și emiterea actelor administrative prevăzute de lege, neputând opera prin simpla modificare/expirare a unei date în evidențele informatice. Orice măsură de suspendare a unui drept legal trebuie dispusă printr-un act administrativ individual, motivat în fapt și în drept, emis de conducătorul instituției,

Suspendarea prestațiilor nu poate fi instituită prin practici sau proceduri administrative interne, în lipsa unui temei legal expres. Practica administrativă identificată impune clarificarea și uniformizarea aplicării cadrului legal, în vederea prevenirii suspendării nejustificate a prestațiilor sociale acordate persoanelor cu dizabilități.

Apreciem că aspectele privind interpretarea dată de autorități prevederilor legale și modul de aplicare a acestora, constatate cu prilejul soluționării dosarelor analizate, **contravin art. 50 din Constituția României și principiilor prevăzute de Legea nr. 448/2006.**

Suspendarea dreptului la prestații sociale și a plății acestui drept, în afara cadrului legal, echivalează cu o restrângere a protecției speciale garantate de stat persoanei cu handicap. Or, în acord cu principiile care guvernează materia protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, prevăzute de art. 3 din *Legea nr. 448/2006*, în toate politicile și deciziile privind drepturile acestor persoane, autoritățile publice trebuie să urmărească „interesul persoanei cu handicap” (lit. i) și „alegerea alternativei celei mai puțin restrictive în determinarea sprijinului și asistenței necesare” (lit. o).

În lumina acestor principii și a dispozițiilor constituționale, apreciind că persoana cu handicap nu trebuie sancționată pentru situații administrative care nu afectează în mod real acordarea drepturilor, ci, dimpotrivă, trebuie sprijinită de autoritățile publice și că DGASPC-urile ar trebui să depună diligențe pentru informarea corespunzătoare a persoanelor cu dizabilități aflate în evidențele lor ca beneficiare de prestații sociale, în vederea prevenirii suspendării nejustificate a acestor drepturi,

în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 24 alin. (1) și (2) din *Legea nr.35/1997* privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată și în vederea realizării scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, privind apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta

RECOMANDARE

a) conducerea ANPDPD va dispune **elaborarea și transmiterea către DGASPC-uri a unor îndrumări metodologice în vederea înlăturării practicilor administrative neconforme dispozițiilor legale privind suspendarea prestațiilor sociale.** În acest sens, va dispune clarificarea situațiilor care nu constituie temei pentru suspendarea dreptului la prestații sociale (cu atât mai puțin „în mod automat”) și va identifica **măsuri de aplicabilitate imediată pentru restabilirea protecției speciale a persoanelor cu handicap;**

b) conducerea ANPDPD va dispune **măsurile necesare în vederea instituirii sau, după caz, a consolidării mecanismelor de verificare directă a domiciliului și reședinței beneficiarilor prestațiilor sociale, la nivelul tuturor DGASPC-urilor, prin interconectarea evidențelor sau prin protocoale de schimb de date cu autoritățile competente în materia evidenței persoanelor (Direcția Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date);**

c) conducerea ANPDPD va dispune **monitorizarea aplicării unitare de către DGASPC-uri și agențiile teritoriale a îndrumărilor metodologice emise, în vederea prevenirii suspendării nejustificate a prestațiilor sociale;**

d) conducerea ANPDPD va informa **instituția Avocatul Poporului, în termen de 45 de zile, cu privire la măsurile dispuse pentru însușirea Recomandării și asigurarea aplicării unitare a cadrului legal în materia suspendării dreptului și a plății prestațiilor sociale acordate persoanelor cu dizabilități.**

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

